

KAUPUNKIRAKENNEPALVELUT/YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Liikenne- ja viestintäministeriö
Viite: LVM/1620/08/2018

Alueellisen junaliikenteen järjestämisen pilottihanke sekä osto- ja velvoiteliikenteen kehittäminen 2020-2022

Osto- ja velvoiteliikenteen palvelutaso

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää osto- ja velvoiteliikenteen suunnittelua varten näkemyksiä alueemme liikkumistarpeista sekä osto- ja velvoiteliikenteen tarjonnasta.

Joensuun ja Helsingin väliset junavuorot Karjalan radan kautta ovat Henkilöjunaliikenteen yksinoikeutta koskevan käyttöoikeussopimuksen 3.12.2009-31.12.2019 mukaista liikennettä. Sopimusta on jatkettu 31.12.2024 saakka. Kaukoliikenteen tavoitteellisen palvelutason (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 30/2011) mukaan Joensuun ja Helsingin välillä tulisi olla vähintään yli 50 vuoroa vuorokaudessa. Tähän tilanteeseen on vielä matkaa. Joensuun ja Helsingin välisen junaliikenteen kehittäminen on tärkeää, Joensuun ja Kuopion kaupungit ovat laatineet kannanoton Itäradan puolesta.

Joensuun ja Pieksämäen sekä Joensuun ja Nurmeksen välinen junaliikenne kuuluu velvoiteliikenteen piiriin. Kummallakin yhteysvälillä sopimukseen kuuluu kaksi edestakaista vuoroa suuntaansa. Pidämme vähintään nykyisen laajuisen velvoiteliikenteen säilyttämistä tärkeänä osana kaukoliikenteen matkaketjuja.

Kaukoliikenteen valtakunnallisen palvelutason mukaan Joensuusta Kuopioon tulisi olla vähintään 20 vuoroa vuorokaudessa. Muille suurille kaupunkiseuduille kuten Jyväskylään, Tampereelle ja Ouluun tulisi olla muutamia suoria vuoroja tai vuoroja, joilla on järjestetty vaihto.

Joensuu on merkittävä koulutuskaupunki, jossa opiskelijoiden osuus aktiiviväestöstä on suurin koko Suomessa (noin 13%). Itä-Suomen yliopiston Savonlinnan opettajakoulutuksen siirtyminen Joensuuhun on tuonut yli 800 uutta opiskelijaa kaupunkiimme. Näiden kulkeminen erityisesti Etelä-Savon suuntaan tuo paineita

Joensuu-Pieksämäki -junaliikenteen kehittämiseen. Yhteysvälin ongelmana sijoittuminen kolmen maakunnan alueelle, kullakin maakunnalla on omat tarpeensa liikenteelle.

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan velvoiteliikenteessä on ollut ajoittain kapasiteettiongelmia, joita lisävuorot helpottaisivat. Myös lipunostossa junasta on ajoittain ollut ongelmia. Varakaluston puuttumisen vuoksi junavuoroja on ajoittain korvattu linja-auto- ja taksikuljetuksilla. Näistä syistä rataosien matkustajamäärätilastoihin on suhtauduttava kriittisesti.

Lippujärjestelmä

Voimassaolevan yksinoikeussopimuksen nojalla VR on sitoutunut ottamaan käyttöön ja hyväksymään liikennevälineissään toimivaltaisten seudullisten viranomaisten integroitujen lippujärjestelmien matkalippujen käytön viranomaisen toimialueen sisällä. Alueemme junissa ei vielä hyväksytä muita kuin VR:n lippuja.

Joensuun seudun joukkoliikenteellä on käytössä Waltti lippu- ja maksujärjestelmä. Toimialueellamme myös ELY-keskuksella on käytössä Waltti lippu- ja maksujärjestelmä. Waltti lippu- ja maksujärjestelmä on yleisesti käytössä keskisuurilla kaupunkiseuduilla ja käyttöönottoa valmistellaan mm. Tampereella. Junaliikenteen ja Waltti lippu- ja maksujärjestelmien yhteiskäyttöisyys avaisi mahdollisuuden juna- ja paikallismatkojen yhdistelylle koko Pohjois-Karjalassa ja yli kymmenellä merkittävällä suomalaisella kaupunkiseudulla (Oulu, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Joensuu, Rovaniemi, Hämeenlinna, Kotka, Kouvola, Lappeenranta, Kajaani, Mikkeli ja Vaasa).

Joensuu-Helsinki rataosalla ei ole henkilöliikenteen pysähdyspaikkoja toimialueellamme. Maakunnan alueella olevat asemat kuuluvat ELY-keskuksen toimialueeseen.

Joensuu-Pieksämäki rataosalla vain Viinijärven asema kuuluu toimialueeseemme. Joensuun ja Viinijärven väliset linja-autovuorot ovat markkinaehtoista liikennettä tai ELY-keskuksen ostoliikennettä. ELY-keskuksen ostoliikenne on Waltti-liikennettä ja osaan markkinaehtoista liikennettä käyvät Waltti-kausilippu ja arvoliput.

Joensuu-Nurmes rataosalla Joensuun kaupunkiin kuuluvat Enon ja Uimaharjun asemat ovat ELY-keskuksen toimialueella. Suunnan linja-autoliikenne on ELY-keskuksen järjestämää Waltti-liikennettä ja markkinaehtoista liikennettä.

Alueellisen liikenteen pilotointi

Joensuun seudun joukkoliikenteellä ei ole toimialueen sisäisen liikenteen osalta tarpeita alueellisen liikenteen pilotointiin. Keskitymme toimialueemme liikenteen järjestämiseen ja rahoitukseen, meillä ei ole varattuna rahoitusta junaliikenteeseen. Mikäli Pohjois-Karjalan alueelle tulee pilottihanke, haluamme olla mukana sen suunnittelussa, koska Joensuun seudun joukkoliikenteen toiminta-alueen ulkopuoleltakin suuntautuu merkittävästi työ-, opiskelu- ja asiointimatkoja Joensuuhun.

KAUPUNKIRAKENNEPALVELUT
Yhdyskuntasuunnittelu, joukkoliikenne

Joukkoliikennejaoston esittelijä,
kaavoituspäällikkö

Joukkoliikennesuunnittelija

Juha-Pekka Vartiainen

Timo Lappi